

Sygn. akt III CSK 181/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Barbara Myszka

Protokolant Bożena Kowalska

w sprawie z powództwa P. K. sp. z o.o. w K.

przeciwko Powiatowi L.

o zapłatę ewentualnie o ustalenie,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 1 kwietnia 2011 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 lutego 2010 r.,

- 1) oddała skargę kasacyjną;**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 lipca 2009 r. oddalono powództwo wniesione przez P. K. Spółkę z o.o. w K. przeciwko Powiatowi L. o zapłatę kwoty 197.279,91 zł wraz ustawowymi odsetkami lub na wypadek nieuwzględnienia tego żądania, o ustalenie, że na stronę pozwaną, jako następcę prawnego Samodzielnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L., przeszedł obowiązek zapłaty kwot: 50.380 zł i 48.047,12 zł stwierdzonych prawomocnymi nakazami zapłaty: z dnia 12 lutego 2003 r., I Nc 18/03 oraz z dnia 18 lutego 2003 r., I Nc 22/03, wydanymi przez Sąd Okręgowy w J. Sąd pierwszej instancji ustalił, że uchwałą nr XXI/102/2003 z dnia 19 grudnia 2003 r. Rada Powiatu L. postanowiła zlikwidować Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w L., ustalając datę otwarcia likwidacji na dzień 30 grudnia 2003 r., a termin zakończenia czynności likwidacyjnych – na dzień 31 grudnia 2006 r., który jednak został przedłużony i ustalony na dzień 31 grudnia 2009 r. uchwałą Rady Powiatu L. z dnia 25 maja 2006 r.

Umową cesji z dnia 28 grudnia 2006 r. C. T. Spółka z o.o. w W. przeniosła na powódkę wierzytelność przysługującą jej wobec Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L., zasądzoną prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 23 stycznia 2002 r. wydanym przez Sąd Okręgowy. I-P-HURT Spółka z o.o. w Z. przeniosła na powódkę wierzytelności przysługujące jej wobec Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w LI, a zasądzone prawomocnymi nakazami zapłaty m.in. z dnia 12 i 18 lutego 2003 r., w sprawach o sygn. I Nc 18/03 i I Nc 22/03, wydanymi przez Sąd Okręgowy w J.

Według Sądu pierwszej instancji, powództwo o ustalenie nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż powód nie miał interesu prawnego w wytoczeniu takiego powództwa, jeżeli jest możliwe powództwo o świadczenie.

Pozwany nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L. Zgodnie z art. 60 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91, poz. 408 ze zm., dalej: „u.z.o.z.”), zobowiązania i należności samodzielnego publicznego zakładu

opieki zdrowotnej po jego likwidacji stają się zobowiązaniami i należnościami właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Przepis ten, zgodnie ze stanowiskiem zajęтым przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 lipca 2005 r., III CZP 34/05, należy wyklądać w związku z art. 60 ust. 4b tej ustawy, według którego obligatoryjnym elementem uchwały o likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest data zakończenia czynności likwidacyjnych. Chodzi więc o datę ustaloną formalnie w uchwale o likwidacji, a nie datę ostatniej czynności likwidacyjnej.

Pozwany Powiat miał również prawo przedłużyć uchwałą czas likwidacji zakładu opieki zdrowotnej, przesuując datę zakończenia czynności likwidacyjnych, co zostało potwierdzone w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego. Dlatego dla rozstrzygnięcia sprawy nie miał znaczenia sposób prowadzenia postępowania likwidacyjnego.

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2010 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powódki, wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego, uznając za prawidłowe ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną Sądu pierwszej instancji. Dodatkowo ustalił, że uchwałą Rady Powiatu L. z dnia 21 października 2009 r. nr 238/2009 zmieniono termin zakończenia czynności likwidacyjnych na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz, że w dniu 6 listopada 2009 r. Wojewoda [...] wydał decyzję o wykreśleniu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L. z rejestru zakładów opieki zdrowotnej.

Wyrok Sądu Apelacyjnego, w części dotyczącej roszczenia o zapłatę kwoty 101.231,04 zł, został zaskarżony skargą kasacyjną przez powódkę. W ramach pierwszej podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 k.p.c. powódka zarzuciła naruszenie: art. 60 ust. 6 oraz art. 60 ust. 6 w zw. z art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z. oraz z art. 5 i art. 354 k.c. W ramach drugiej podstawy kasacyjnej zarzuciła naruszenie: art. 227, 232 oraz art. 233 § 1 k.p.c. Powódka wniosła o uchylenie wyroku z zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Powódka wniosła również o przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu przez Sąd Najwyższy pytania prawnego o zgodność z Konstytucją art. 12 ust. 8 lit. i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr

142, poz. 1592 ze zm.) oraz art. 36 albo 60 ust. 3 u.z.o.z. w połączeniu z art. 43 ust. 1 bądź art. 60 ust. 4b tej ustawy z uwagi na brak ograniczeń w tych przepisach w określeniu terminu zakończenia czynności likwidacyjnych przez radę powiatu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Publiczne samodzielne zakłady opieki zdrowotnej, zgodnie z art. 35b u.z.o.z., pokrywają z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i zobowiązań, w tym również, jak stanowi art. 60 ust. 1 ustawy, we własnym zakresie ujemny wynik finansowy. W razie osiągnięcia przez samodzielny publiczny samodzielny zakład opieki zdrowotnej ujemnego wyniku finansowego, który nie może być pokryty przez ten zakład we własnym zakresie, zgodnie z art. 60 ust. 3 u.z.o.z., organ, który utworzył samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, wydaje rozporządzenie lub podejmuje uchwałę o zmianie formy gospodarki finansowej zakładu lub jego likwidacji. Wymagania dotyczące treści uchwały i rozporządzenia o likwidacji zakładu opieki zdrowotnej zawarte są w art. 60 ust. 4b u.z.o.z., według którego powinny one zawierać m.in. oznaczenie dnia zakończenia czynności likwidacyjnych (art. 60 ust. 4b pkt 5). Przepis ten zawiera szczególne wymogi, wobec przewidzianych w art. 43 tej ustawy, w stosunku do uchwały albo rozporządzenia o postawieniu publicznego zakładu opieki zdrowotnej w stan likwidacji. Zgodnie z art. 43 ust. 1 u.z.o.z., likwidacja zakładu następuje w drodze rozporządzenia lub uchwały o likwidacji publicznego zakładu opieki zdrowotnej organu, który utworzył ten zakład, które powinny określić sposób i formę zapewnienia osobom korzystającym z oznaczonych rodzajowo świadczeń zdrowotnych likwidowanego zakładu dalsze, nieprzerwane udzielanie tych świadczeń, bez istotnego ograniczenia ich dostępności, warunków udzielania i jakości oraz termin zakończenia działalności. Projekt rozporządzenia lub uchwały o likwidacji publicznego zakładu opieki zdrowotnej wymaga opinii wojewody oraz opinii właściwych organów gminy i powiatu, których ludności zakład udziela świadczeń zdrowotnych, a także sejmiku województwa, jeżeli zasięg działania zakładu obejmuje województwo lub jej znaczną część (art. 43 ust. 2). Jak stanowi art. 43 ust. 4 u.z.o.z., rozporządzenie lub uchwała o likwidacji publicznego zakładu opieki zdrowotnej stanowi, po upływie określonego w nim terminu zakończenia

działalności, podstawę do skreślenia zakładu z dniem zakończenia jego działalności z rejestru zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez wojewodę.

Treść powołanych wyżej przepisów uzasadnia wnioski, że nadrzędnym celem, jaki musi być zagwarantowany w trakcie likwidacji publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w tym również samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w razie niemożności pokrycia ujemnego wyniku finansowego, jest zapewnienie dalszego i nieprzerwanego udzielania osobom korzystającym z oznaczonych rodzajowo świadczeń zdrowotnych likwidowanego zakładu dalsze i nieprzerwane udzielanie takich świadczeń, bez istotnego ograniczenia ich dostępności, warunków udzielania i jakości. W odniesieniu do samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej proces likwidacji powinien także doprowadzić do zaspokojenia wierzycieli likwidowanego zakładu, a następnie przejęcia pozostałych składników mienia przez podmiot, który utworzył ten zakład (por. art. 53a u.z.o.z.). W postępowaniu obejmującym likwidację samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej muszą być pogodzone sprzeczne ze sobą cele: publiczny (osób korzystających ze świadczeń zdrowotnych likwidowanego zakładu) oraz prywatny (wierzycieli likwidowanego zakładu opieki zdrowotnej). Właśnie ze względu na konieczność uwzględnienia interesu publicznego wydanie rozporządzenia lub uchwały o likwidacji publicznego zakładu opieki zdrowotnej poprzedza procedura konsultacji przewidziana w art. 43 ust. 2 u.z.o.z. Określenie dnia zakończenia czynności likwidacyjnych, o którym mowa w art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z., powinno uwzględniać wszystkie cele, jakie ma zapewnić przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Jest to istotny argument za przyjęciem wykładni art. 60 ust. 6 w zw. z art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z. zgodnej z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r., III CZP 34/05 (OSNC 2006, nr 6, poz. 97), według której zobowiązania i należności postawionego w stan likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej stają się zobowiązaniami i należnościami jego organu założycielskiego z dniem zakończenia czynności likwidacyjnych, określonych w uchwale o likwidacji. Wykładnia art. 60 ust. 6 u.z.o.z., zgodna z powołaną wyżej uchwałą Sądu Najwyższego, jest również podzielana w orzecznictwie Trybunału

Konstytucyjnego (por. uzasadnienie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 maja 2009 r., Ts 82/08, OTK-B 2009, nr 3, poz. 196).

Za taką wykładnią przemawiają także argumenty wynikające z wykładni językowej. Jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 14 lipca 2005 r., III CZP 34/05, treść pojęcia „po likwidacji” zakładu opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 60 ust. 6 u.z.o.z., należy ustalić z uwzględnieniem sformułowania użytego w art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z. – „dnia zakończenia czynności likwidacyjnych” – określonego w uchwale (bądź rozporządzeniu) o likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Przed upływem dnia zakończenia czynności likwidacyjnych – wskazanego w uchwale bądź rozporządzeniu o likwidacji – nie można bowiem przyjąć, że zachodzi stan „po likwidacji” tego zakładu w rozumieniu art. 60 ust. 6 u.z.o.z. Zakończenie postępowania likwidacyjnego następuje więc z chwilą upływu terminu zakończenia czynności likwidacyjnych, określonego w uchwale o likwidacji tego zakładu. Wówczas też, zgodnie z art. 60 ust. 6 u.z.o.z., zobowiązania i należności postawionego w stan likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej stają się zobowiązaniami i należnościami podmiotu, którego organ utworzył ten zakład (m.in. Skarbu Państwa lub właściwej jednostki samorządu terytorialnego). W razie odmiennej wykładni sformułowania „po likwidacji” zakładu opieki zdrowotnej, przyjmującej, że oznacza ono faktyczne zakończenie czynności likwidacyjnych, wymóg, zawarty w art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z., wskazania w uchwale o likwidacji zakładu opieki zdrowotnej dnia zakończenia czynności likwidacyjnych, byłby pozbawiony znaczenia prawnego. Takiej interpretacji tego przepisu sprzeciwia się zakaz dokonywania wykładni *per non est*. Ponadto, jak to zauważył Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 14 lipca 2005 r., III CZP 34/05, wymóg określony w art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z. dotyczy tylko uchwały dotyczącej likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej z przyczyny określonej w art. 60 ust. 3 ustawy. Należy to wiązać ze specyficzną regulacją prawną zawartą w art. 60 ust. 6 u.z.o.z., która przewiduje przejęcie z mocy prawa po zakończeniu likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej – przez wskazane w tym przepisie podmioty – zobowiązań i należności tego zakładu. Wymaga to jednoznacznego i jednolitego dla wszystkich

wierzycieli określenia chwili, w której następuje skutek, o którym mowa w tym przepisie. Trafnie Sąd Apelacyjny uznał, że jeżeli użyty w art. 60 ust. 6 u.z.o.z. zwrot „po zakończeniu likwidacji” nie miałby odniesienia do terminu, o którym mowa w art. 60 ust. 4b pkt 5 ustawy, oznaczałoby to konieczność badania odrębnie w stosunku do każdego z wierzycieli, kiedy faktycznie zostały zakończone czynności likwidacyjne, gdyż każdy z wierzycieli mógłby twierdzić i dowodzić w postępowaniach sądowych przeciwko tym podmiotom, że miało to miejsce w innej chwili.

Realizacja w trakcie postępowania likwidacyjnego także celu publicznego, o którym mowa w art. 43 ust. 2 u.z.o.z., może prowadzić do wydłużenia tego postępowania kosztem szybkości zaspokojenia pretensji wierzycieli likwidowanego zakładu opieki zdrowotnej. Jednakże w zamian wierzyciele takiego zakładu otrzymują korzyść, wynikającą z art. 60 ust. 6 u.z.o.z., polegającą na przejęciu zobowiązań zakładu opieki zdrowotnej „po jego likwidacji” przez wymienione w tym przepisie podmioty, w tym Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego. Efektem takiego rozwiązania, z jednej strony, jest to, że wierzyciele samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej nie są narażeni na ryzyko, jakie ponoszą wierzyciele innych podmiotów, niewypłacalności a w konsekwencji upadłości swojego dłużnika, z drugiej zaś strony, funkcjonujące samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nie są narażone na niemożność efektywnego wykonywania swoich zadań w zakresie świadczenia usług zdrowotnych ze względu na obawę kontrahentów tego zakładu o ich sytuację finansową.

Bezzasadny jest także zarzut naruszenia art. 60 ust. 6 w zw. z art. 60 ust. 4b u.z.o.z., art. 5 i art. 354 k.c. polegający na błędnej wykładni i w jej następstwie uznaniu, że na stronę pozwaną na dzień wyrokowania nie przeszły zobowiązania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L. w likwidacji. Wykładni art. 60 ust. 6 w zw. z art. 60 ust. 4b u.z.o.z. nie zmienia uwzględnienie w procesie interpretacji tej normy art. 5 i art. 354 k.c. Artykuł 5 k.c. zakazuje czynienia ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Przepis ten nie może stanowić podstawy dla skonstruowania prawa podmiotowego, w oparciu o które dochodzone jest powództwo, może natomiast uzasadniać oddalenie

powództwa sprzecznego z zasadami współzycia społecznego albo sprzecznego ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa, na podstawie którego roszczenie jest dochodzone przez powoda. W konsekwencji art. 5 k.c. nie mógł stanowić uzasadnienia dla takiej interpretacji art. 60 ust. 6 u.z.o.z. w oparciu, o którą wyeliminowano by konieczność uwzględnienia także treści art. 60 ust. 4b u.z.o.z., co w konsekwencji prowadziłoby do ustalenia, że długi Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L. przeszły na pozwanego z chwilą faktycznego zakończenia czynności likwidacyjnych wobec tego zakładu. Natomiast art. 354 k.c. określa reguły wykonywania zobowiązania przez dłużnika (art. 354 § 1 k.c.) i współdziałania wierzyciela przy wykonywaniu zobowiązania (art. 354 § 2 k.c.). Nie dotyczy więc materii objętej sporem, tj. daty przejęcia przez pozwanego, z mocy szczególnego przepisu ustawy (art. 60 ust. 6 u.z.o.z.), zobowiązań likwidowanego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Przepis ten miałby zastosowanie w odniesieniu do pozwanego dopiero z chwilą przejścia na ten podmiot długów Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w likwidacji w L.

Uchwała organu samorządu terytorialnego o likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez ten organ podlega kontroli sądownoadministracyjnej. W orzecznictwie sądów administracyjnych zaakceptowano praktykę dokonywania zmian treści uchwał o likwidacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie ustalonego w nich dnia zakończenia czynności likwidacyjnych (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 września 2007 r., II OSK 784/07, Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych 2008, nr 2, poz. 47 oraz z dnia 9 listopada 2007 r., OSK 1304, Legalis). Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w powołanych wyżej sprawach przez Naczelną Sąd Administracyjny, uchwała o likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej nie tworzy praw nabytych dla wierzycieli, a ponadto podjęcie omawianej uchwały musi być interpretowane zgodnie z przepisami Konstytucji, co oznacza konieczność odpowiedniego uwzględnienia przepisów o finansach jednostki samorządu terytorialnego skoro, zgodnie z art. 16 ust. 2 Konstytucji, samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Stanowisko dotyczące możliwości zmiany

uchwały organu samorządu terytorialnego w części określającej dzień zakończenia czynności likwidacyjnych jest akceptowane także w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (por. uzasadnienie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 stycznia 2009 r., Ts 82/2008, OTK-B 2009, nr 3, poz. 195).

W związku z brakiem w obowiązujących przepisach ograniczeń w określeniu przez organ samorządu terytorialnego terminu zakończenia czynności likwidacyjnych samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej powódka wniosła o zwrócenie się przez Sąd Najwyższy do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym dotyczącym zgodności art. 12 ust. 8 lit. i ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) oraz art. 36 albo 60 ust. 3 u.z.o.z. w połączeniu z art. 43 ust. 1 bądź art. 60 ust. 4b tej ustawy z Konstytucją. Sformułowane przez powódkę pytanie prawne, ma niewątpliwie związek z treścią uzasadnienia postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 stycznia 2009 r., Ts 82/2008, wydanego w sprawie zainicjowanej skargą konstytucyjną powódki, kwestionującej zgodność art. 60 ust. 6 u.z.o.z. z Konstytucją. Trybunał Konstytucyjny, odmawiając nadania skardze dalszego biegu, wskazał powołane wyżej przepisy, jako mogące podlegać ocenie co do ich zgodności z Konstytucją w związku z tym, że obowiązujące przepisy dotyczące procedury podejmowania uchwał w przedmiocie likwidacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej nie zawierają żadnych ograniczeń co do terminu zakończenia czynności likwidacyjnych. Tak uzasadniony zarzut niekonstytucyjności tych przepisów – w ocenie Trybunału – ma postać zarzutu pominięcia ustawodawczego albo zaniechania ustawodawczego, co może być przedmiotem kontroli Trybunału Konstytucyjnego.

Nie negując stanowiska powódki, że brak w obowiązujących przepisach ograniczeń dotyczących określenia i ewentualnie zmiany w uchwałach organów samorządu terytorialnego terminu zakończenia czynności likwidacyjnych wobec samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej może budzić wątpliwości co do zgodności tych przepisów z Konstytucją, w ocenie Sądu Najwyższego, nie zachodziły przesłanki z art. 193 Konstytucji do przedstawienia pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu. Zgodnie z tym przepisem, przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego co do zgodności aktu

normatywnego z Konstytucją może nastąpić wówczas, gdy od odpowiedzi na to pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach podstaw kasacyjnych, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania. W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie art. 60 ust. 6 u.z.o.z. oraz art. 60 ust. 6 w zw. z art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z., art. 5 i 354 k.c. przez błędną wykładnię tych przepisów. Dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej, w tym zakresie, zbadanie przez Trybunał Konstytucyjny zgodności z Konstytucją przepisów wskazanych w pytaniu prawnym sformułowanym w skardze kasacyjnej, nie miało znaczenia. Zarzuty skargi kasacyjnej, podniesione w ramach podstawy naruszenia prawa materialnego, wiązały się bowiem z niewłaściwą wykładnią użytego w art. 60 ust. 6 u.z.o.z. zwrotu „po likwidacji” zakładu opieki zdrowotnej, z uwzględnieniem – co kwestionowała powódka – art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z., przewidującego określenie w uchwale o likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej „dnia zakończenia czynności likwidacyjnych”. Na wykładnię art. 60 ust. 6 w zw. z art. 60 ust. 4 b pkt 5 u.z.o.z. nie miałyby wpływu wyrok Trybunału Konstytucyjnego uznający za niekonstytucyjne przepisy wskazane przez powódkę w pytaniu prawnym zawartym w skardze kasacyjnej. Natomiast zgodność art. 60 ust. 6 oraz art. 60 ust. 4 b pkt 5 u.z.o.z. z Konstytucją nie budziła wątpliwości.

Przedstawienie przez sąd pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu co do zgodności z Konstytucją określonego przepisu może nastąpić nie tylko wówczas, gdy przepis ten stanowi bezpośrednią podstawę rozstrzygnięcia, lecz także wtedy, gdy stanowi jeden z elementów uwzględnianych w procesie wykładni i stosowania prawa przez sąd w rozstrzyganej sprawie i w tym sensie rozstrzygnięcie o zgodności bądź niezgodności tego przepisu z Konstytucją może mieć znaczenie dla rozstrzyganej sprawy. Uwzględniając ten aspekt, udzielenie odpowiedzi przez Trybunał Konstytucyjny na sformułowane w skardze kasacyjnej pytanie prawne miałyby znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli w następstwie tego orzeczenia możnaby podważyć uchwały podjęte przez Radę Powiatu L. o wyznaczeniu, a następnie przedłużeniu dnia zakończenia czynności likwidacyjnych. Rzecz jednak w tym, że istota zarzutu powódki niekonstytucyjności obowiązujących rozwiązań w przedmiocie likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki

zdrowotnej polega na zaniechaniu ustawodawczym bądź pominięciu ustawodawczym przez zaniechanie określenia przez ustawodawcę ograniczeń dotyczących określania przez organy samorządu terytorialnego terminu zakończenia czynności likwidacyjnych. Dotyczy to w takim samym stopniu pierwszej uchwały o likwidacji samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, jak również następnych uchwał organów samorządu terytorialnego zmieniających tę uchwałę. Ewentualny wyrok Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzający niezgodność z Konstytucją wskazanych w skardze kasacyjnej przepisów z powodu braku określonej regulacji prawnej nie spowodowałby utraty mocy obowiązującej tych przepisów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r., II CSK 3/10, OSNC 2011, nr 2, poz. 19). Takie orzeczenia, jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w powołanym wyroku, powinno stanowić impuls dla ustawodawcy zmiany istniejącego stanu prawnego zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. Takie orzeczenie nie eliminowałoby z porządku prawnego także normy zawartej w art. 60 ust. 4b pkt 5 u.z.o.z. Uwzględniając powyższe uzasadniony jest wniosek, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niekonstytucyjność przepisów dotyczących procedury likwidacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej z powodu braku regulacji ograniczających organy samorządu terytorialnego do określenia terminu zakończenia czynności likwidacyjnych (ewentualnie przesłanek uwzględnianych przy jego ustanawianiu bądź przedłużeniu) mogłoby oddziaływać jedynie na sytuację prawną powódki na przyszłość, po zmianie stanu prawnego przez ustawodawcę, gdyż nie stanowiłoby podstawy do uchylecia skutków prawnych wynikających z dotychczas podjętych uchwał Rady Powiatu w L., w których określono terminy zakończenia czynności likwidacyjnych.

Biorąc pod uwagę dokonaną wykładnię przepisów prawa materialnego, za bezzasadne należy uznać podniesione w skardze zarzuty naruszenia przepisów postępowania: art. 227 i 232 k.p.c. spowodowane, według skargi kasacyjnej, ustaleniem istotnych okoliczności sprawy bez należytego przeprowadzenia postępowania dowodowego z pominięciem przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych przez powoda. Zaniechanie przeprowadzenia tych dowodów, było uzasadnione w świetle art. 227 k.p.c., skoro nie zmierzały one do wykazania

okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, według, mających zastosowanie do oceny zgłoszonego żądania, przepisów prawa materialnego. Natomiast zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. uzasadniony nierozważeniem w sposób wszechstronny i bezstronny całego materiału dowodowego nie może być przedmiotem oceny w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej, gdyż, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Z tych względów skarga kasacyjna jako pozbawiona uzasadnionej podstawy podlegała oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.c. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., uwzględniając, że dochodzone w pozwie żądanie nie mogło być uwzględnione tylko dlatego, że w trakcie sporu sądowego pozwany podjął uchwałę, przesuwającą wcześniejszy termin zakończenia czynności likwidacyjnych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w L.